

SIKKERHETSDATABLAD

Felgrens

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	04.05.2009
Revisjonsdato	06.06.2011
Kjemikaliets navn	Felgrens
Artikkelnr.	044
Formel	Formulert produkt.

Distributør

Firmanavn	Sande Gård
Postadresse	Rådhusvegen 22 Postboks 111
Postnr.	4050
Poststed	Sola
Land	Norge
Telefon	51715100
Telefaks	51715110
Hjemmeside	http://www.sandegaard.no

Produsent

Firmanavn	AS Eivind Brosstad Såpe- og Tec Chem Fabrikk
Postadresse	Postboks 33, Mortensrud
Postnr.	1215
Poststed	OSLO
Land	Norge
Telefon	64865523
Telefaks	64865510
E-post	brosstad@online.no
Hjemmeside	http://www.vaskemidler.no/
Kontaktperson	Arne Trollerud
Utarbeidet av	Anders Trollerud
Nødtelefon	Giftsentralen:22591300 Brann:110 Politi:112 Ambulanse:113

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	Xi; R36/38
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Eye Irrit. 2; H318; Menneskelig erfaring Skin Irrit. 2; H315; Menneskelig erfaring
Farebeskrivelse	Irriterer huden. Fare for alvorlig øyeskade.
Andre farer	Langvarig hudkontakt virker uttørrende på huden.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Fettalkoholetoksilat C9 - C11	CAS-nr.: 68439-46-3	Xi; R41	1 - 5 %
Fettalkoholetoksilat	CAS-nr.: 160901-09-7	Xi; R41	1 - 5 %

Sitronsyre	CAS-nr.: 5949-29-1	Xi; R36	10 - 30 %
Fosforsyre 75%	CAS-nr.: 7664-38-2	C; R34	1 - 5 %
Cellulosederivat	CAS-nr.: 9004-58-4		0 - 1 %
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5		60 - 100 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Med fosfat		

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Ved uhell og søl, skylle rikelig med rent vann. Vask bort øyeblikkelig med såpe og rikelig med vann og fjern alle forurensede klær og sko. Vis dette HMS Datablad til legen.
Innånding	Sørg for god ventilasjon.
Hudkontakt	Skyll rikelig med rent vann. Tilsølte klær må fjernes og rengjøres. Alle deler av kroppen som har vært i kontakt med produktet skal rengjøres.
Øyekontakt	Skyll rikelig med rent vann og kontakt lege om nødvendig. Fortsett skyllingen og søk lege hvis varig smerte eller synsforstyrrelse.
Svelging	Drikk vann eller melk og ikke fremkall brekninger, kontakt lege snarest mulig. Til sykehus hvis større mengde er svelget.
Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyedusj skal finnes på arbeidsplassen.
Informasjon til helsepersonell	Sur væske, pH-verdi ca. 2.4 i konsentrat. Symptomatisk behandling.

5. Tiltak ved brannslukking

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brann eller eksplosjonsfarlig vare.
----------------------------	--

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Generelle tiltak	Skyll rent med store mengder vann.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Bruk egnet verneutstyr.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder til avløp.
Metoder for opprydding og rengjøring	Søl fjernes straks med absorberende materiale eller egnet oppsamlingsutstyr og samles i en tett lukket brannsikker beholder på et godt ventilert sted. Strø med sand. Ved innendørs søl må det luftes godt ut etter at sølet er fjernet. Avfall disponeres som beskrevet i pkt. 13.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå hud og øyekontakt.
Oppbevaring	Lagres frostfritt. Oppbevares utilgjengelig for barn. Unngå skader på emballasjen
Spesielle egenskaper og farer	Kan ved langvarig hudkontakt virke uttørrende på huden.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på	Unngå søl på huden og øynene. Bruk ansiktsskjerm/vernebriller hvor det kan
-------------------------------	--

arbeidsplassen	være fare for sprut og søl. Bruk gummi eller plasthansker ved håndteringen av produktet. Dusj og mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen.
Åndedrettsvern	Ved sprøyting anbefales maske for væskedamp. Kontroller at masken er tett før bruk og skift filter i tide. Filter type EBE-1 P3.
Håndvern	Bruk gummi eller plasthansker ved håndtering. Bruk vanlige gummihansker, spesielt ved fare for gjentatt eller langvarig hudkontakt.
Øyevern	Ved sprøyting anbefales briller/ansiktsskjerm. Ansiktsbeskyttelse benyttes ved fare for direkte kontakt eller sprut.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk beskyttelsesforkle. Ved sprøyting anbefales vanntett overall og gummistøvler. Bruk egnede verneklær.
Begrensning av miljøeksponering	Unngå sprut og lekkasjer. Unngå utslipp til kloakk.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Lukt	Svak syrlig. Sitron.
Farge	Klar, fargeløs
Løselighetsbeskrivelse	Vannløselig
Løselighet i vann	Løselig i vann
Løselighet i fett	Løser opp fett
Relativ tetthet	Verdi: 1080 kg/m ³
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -5 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: 100 °C
pH (handelsvare)	Verdi: 2
Kommentarer, pH (handelsvare)	konsentrat
pH (bruksløsning)	Verdi: 2,5
Kommentarer, pH (bruksløsning)	5% løsning
Kommentarer, Flammepunkt	Ingen
Eksplorative egenskaper	Egenskaper: Ikke eksplorative egenskaper
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende egenskaper
Viskositet	Verdi: 25 cP

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Sterke oksidasjonsmidler.
Materialer som skal unngås	Stabilt og lite reaktivt produkt ved normal bruk. Unngå kontakt med sterke oksydasjonsmidler.
Farlige spaltningsprodukter	Ikke kjent
Stabilitet	Må ikke blandes med andre vaskemidler. Stabil ved normal håndtering. La det ikke fryse.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Kan virke uttørrende på huden ved langvarig hudkontakt. Dette stoffet kan forårsake hud- og øyeirritasjon.
Innånding	Irriterer slimhinnen ved forstøvning av høye konsentrasjoner.
Hudkontakt	Irriterer huden ved langvarig hudkontakt.
Øyekontakt	Irriterer øynene ved sprut. Damp eller sprut kan gi forbigående (reversibel) øyeskade.
Svelging	Kan forårsake skader på slimhinnen og svelg.
Kroniske effekter	Ikke kjent.
Allergi	Forventes ikke å være et hudallergen.
Kreft	Ikke kjent for å ha kreftfremkallende egenskaper.
Fosterskadelige egenskaper	Ikke kjent for å ha fosterskadelige effekter.

Reproduksjonsskader	Ikke kjent for å ha forplantningsskadelige effekter.
Arvestoffskader	Ikke forventet å være mutagent.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Dette produktet inneholder ikke komponenter som er klassifisert miljøskadelige i henhold til EU's regelverk.
Mobilitet	Fullstendig løselig i vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktets hovedkomponenter vil løses hurtig og disosierer i vann eller de er lett nedbrytbare.
Bioakkumulasjonspotensial	Ingen av råstoffene i produktet er sannsynlig bioakkumulerbare.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Det forventes ingen miljøproblemer når produktet håndteres / brukes riktig og etter bruksanvisning. Utslipp til miljøet bør om mulig forhindres. Skal håndteres som kjemisk avfall. Kontakt lokale myndigheter ved håndtering av avfall. Lite miljøfarlig.
Miljøopplysninger, konklusjon	Lett nedbrytbart.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 070600
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Nei
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Nei
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliat	Avfall skal disponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottakstasjon. Tilfredsstiller kravene til vaske- og avfettingsmidler i forskrifter om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler.
Annen informasjon	Avfallstoff nr. 7133 Rengjøringsmidler.

14. Transportinformasjon

Andre relevante opplysninger	Ikke farlig gods i henhold til transportregelverket.
------------------------------	--

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Irriterende

R-setninger	R38 Irriterer huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade.
S-setninger	S-26 Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord	Advarsel
Faresetninger	H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H315 Irriterer huden
Sikkerhetssetninger	P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skylk forsiktig med vann i

	flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P301 + P330 + P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
EU-direktiv	Commission Recommendation for the labelling of detergents and cleaning products (648/2004/ECC).
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift av 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. Norsk stoffliste, (SFT,Arbeidstilsynet, DBE, Oljedirektoratet). 1998. Administrative normer, best. nr. 361. YL-merking, best. nr. 431. Norske og svenske hanskeguider. Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA. Forskrifter om spesialavfall av 1996, inkl. endringer av 1999 (Miljøverndep.). Arbeidstilsynets brosjyrer om verneutstyr inkl. åndedrettsvern (best. nr. 539).
Lover og forskrifter	Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (Arbeidstilsynet). Forskrift om klassifisering og merking av farlige kjemikalier (Miljøverndepartementet). Forskrift om liste over farlige stoffer (Stofflisten) - (Miljøverndepartementet). Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter. Vedlegg VI: Vaskemiddelforordningen. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003 (Arbeidstilsynet). Transportmerkingen er utført i henhold til bestemmelsene i ADR/RID/IMDG.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R34 Etsende. R36 Irriterer øynene. R36/38 Irriterer øynene og huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Opplysninger fra produsent og råvareleverandører.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nye opplysninger i punkt 2 og 15.
Leverandørens anmerkninger	Tilfredsstill kravene til vaske- og avfettingsmidler i forskrifter om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler. Sikkerhetsdatabladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette Sikkerhetsdatabladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	AS Eivind Brosstad Såpe- og Tec Chem Fabrikk